

BESCHRIJVING

VAN

EENIGE NIEUWE OF TWIJFELACHTIGE SOORTEN VAN

D I P T E R A

UIT DE FAMILIE DER NEMOCERA,

DOOR

F. M. VAN DER WULP.

De onderstaande beschrijvingen zijn het gevolg van de moeilijkheden, waarop ik niet zelden stuit, bij het bestemmen der vele voorwerpen uit de orde der Tweevleugeligen, die ik zelf in ons land heb aangetroffen of die mij door mijne vrienden worden toegezonden. Wanneer ik toch in de werken, die ik vergelijk, geene enkele beschrijving vind, die met eenige waarschijnlijkheid verband houdt met de exemplaren, welke ik voor mij heb, moet ik tot het besluit komen, dat deze tot eene soort behooren, die tot dusverre geene plaats heeft gevonden in de reeds zoo lange reeks der beschreven soorten.

Eenige der thans door mij behandelde soorten, niet allen, zijn reeds opgegeven in eene nieuwe naamlijst van inlandsche Diptera, die sinds geruimen tijd door mij werd gereed gemaakt, om in de *Bouwstoffen voor eene Fauna van Nederland* te verschijnen, en welke naamlijst, vooreerst alleen de Nemocera omvattende, op dezen oogenblik ter perse ligt. Ik had gemeend, daarbij tevens de beschrijvingen der nieuwe soorten te leveren, doch mij werd de opmerking gemaakt en ik moet die volkomen beëamen, dat zoodanige beschrijvingen meer eigen-

aardig in dit tijdschrift te huis behooren, waar tevens de gelegenheid openstaat haar door afbeeldingen te verduidelijken.

Mogt het gebeuren, dat de hier door mij behandelde soorten reeds voorkwamen in eenig geschrift, dat mij niet ten dienste stond, of mogt ik in de mij bekende werken over dipterologie eene of andere beschrijving hebben over 't hoofd gezien, dan houd ik mij aanbevolen daarop opmerkzaam te worden gemaakt.

1. *Corethra obscuripes*.

C. fusca; thoracis vitta laterali angusta grisea; pedibus obscuris, femorum basi pallidiori. ♂ $3\frac{1}{2}$ lin.

(Pl. 11 f. 1 en 1a)

Gelijkt over 't geheel op *C. plumicornis* L., doch heeft donkerder kleuren. — Sprieten ter lengte van kop en thorax, grijs en zwart geringeld, met donkerbruine haren. Voelertjes zwartbruin, het laatste lid iets langer dan het voorlaatste. Achterrand der oogen met fijnen witachtigen zoom. Het achterhoofd en de snuit dicht met zwartbruine haren bezet. — Thorax aschgrauw, met breede donkerbruine banden, door onduidelijke grijze lijnen gedeeld; van den hals naar den vleugelwortel loopt een lichtgrijze, smalle band; borstzijden aschgrauw, met onregelmatige zwartachtige vlekken; schildje eenigzins bol uitstekend en even als de rug met donkerbruine haren bezet. — Achterlijf zwartbruin, met grijsachtige, glanzige insnijdingen en lange bruine beharing; de ♂ aanhangsels vormen twee langwerpige deelen, met bruine haren bezet, en aan 't eind voorzien van eene lange, naar binnen haakvormig omgebogen spits. — Pooten bruingrauw, met fijne, bruine beharing, die vooral aan de achterste dijen en scheenen lang is; heupen met grijzen weerschijn; dijen aan den wortel geelachtig, aan de spits donkerbruin. Kolfjes bleekgeel. Vleugels graauwachtig met graauwbruine aderen.

Enkele malen het ♂ gevangen, bij den Haag in April en Mei.

C. culiciformis De G. is ongetwijfeld zeer verwant aan de hierboven beschreven soort. Meigen's beschrijving (in deel I) naar De Geer is echter te kort, om er het voorwerp aan te toetsen, en de bijzonderheden, die hij er in Deel VI. blz. 243 bijvoegt, wijken bepaaldelijk van mijne voorwerpen af; zoo noemt hij den thorax heldergraauw met *twee* breede zwartbruine banden, het achterlijf *bleekgeel* behaard, de pooten *bleekgeel*. Nog minder past Macquart's beschrijving van *C. culiciformis*, die eene buiging der anale ader aangeeft, terwijl zij bij mijne voorwerpen regt loopt en in niets afwijkt van de gemeene *C. plumicornis*.

Ook *C. fusca* Staeg. Zett. waarbij met twijfel *C. culiciformis*, door Meig. en Macq. beschreven, wordt aangehaald, kan mijne soort niet zijn, want het bleeke schildje en de geele pooten, door Zetterstedt opgegeven, leveren daarvoor een te groot onderscheid op.

Zeer mogelijk zou het intusschen kunnen zijn, dat mijne *C. obscuripes* slechts eene varieteit ware van *C. plumicornis* Fabr. waarmede zij in de vormen de meeste overeenkomst heeft, hoe wel door de donkere kleuren daarvan duidelijk onderscheiden. Overgangen heb ik echter tot dusverre niet gevonden.

2. *Chironomus viridicollis*.

Ch. thorace viridi, nitido, fusco-vittato; abdomine fusco; pedibus viridi-flavis, geniculis tibiisque anticis nigris; ♂ tarsis anticis nudis, appendicibus analibus parvis filiformibus. ♂ ♀ 3—4 lin.

Sprieten en voelertjes donkerbruin; de sprietenpluim ♂ geelgraauw. Thorax glanzig, heldergroen; de ruggestrepn, waarvan de middenste duidelijk gespleten, twee of drie vlekjes onder den vleugelwortel, benevens de borst en achterrug bruinzwart. Achterlijf slank, zwartachtig, met eenigen glans en eene bleekgeele beharing; geheel van achteren gezien, vertoont zich de achterrand der ringen lichtgrijs en komt eene donkere ruggestreek te voorschijn. Het 8^e segment is in ♂ duidelijk afgescheiden en

niet zoo lang als het voorgaande; de aanhangsels zijn draadvormig, spits toeloopende, niet langer dan het 8^e segment en aan de buitenzijde met lange, bleekgeele haren. Pooten groenachtig geel; de spits der voordijen, de geheele voorscheenen, de achterste knien, de uiterste spits der achterste scheenen, alsmede de spits der beide eerste leden van al de tarsen en de laatste tarsenleden geheel, bruinzwart. Het 1^e lid der voortarsen is anderhalfmaal zoo lang als de scheenen, het 2^e is half zoo lang als het 1^e, het 3^e en 4^e iets korter en onderling van gelijke lengte, het 5^e kort. De voortarsen zijn niet gebaard bij het ♂. De achterste dijen en scheenen hebben eene bleekgeele beharing. — Kolfjes met bleeken steel en groenachtigen knop. Vleugels bijna glasachtig; de voorrand met bruingeelen tint; de aderen bruinachtig, die bij den voorrand donker; de vleugelstip meestal vrij onbeduidend, ofschoon de dwarsader gewoonlijk toch iets verdonkerd is.

Bij 's Gravenhage en Wassenaar, aan den duinkant, in Julij en Augustus. Ook te Utrecht, in Julij, door den Heer Six gevangen.

3. *Chironomus unicolor*.

Ch. viridis; tarsis anticis nudis; ♂ appendicibus analibus filiformibus, segmento anali longioribus. ♂ $2\frac{1}{3}$ lin.

Deze soort gelijkt zeer op *Ch. paganus* Meig., doch is van korteren, meer ineengedrongen vorm en door de langere, dunnere aanhangsels bij het ♂ duidelijk onderscheiden. — Sprieten (in ♂) ter lengte van den thorax, met bleekbruine, eenigzins geelachtige haren. Oogen zwart. Voelertjes donkerbruin. Thorax heldergroen, met naauwlijks eenig spoor van ruggestrepn. Achterlijf heldergroen, met witachtige beharing; het 6^e en 7^e segment een weinig verbreed, het anale segment een weinig korter dan het voorgaande; de aanhangsels draadvormig, iets langer dan het anale segment; vergelijk plaat I. fig. 6. Pooten heldergroen, met bleekbruine tarsen; de spits der scheenen, die der beide eerste tarsenleden benevens de drie laatste tarsenleden

geheel, donkerbruin: de achterste dijen en scheenen zijn een weinig verbreed; de voortarsen ongebaard, het 1^e lid anderhalf maal zoo lang als de scheenen, dubbel zoo lang als het 2^e lid; de volgende leden nemen langzaam in lengte af; de achterste pooten hebben eene fijne, uitstaande, witachtige beharing. Kolfjes zachtgroen. Vleugels glasachtig, tegen eene donkere oppervlakte zelf eenigzins wit; de aderen bleekbruin.

Een ♂ in Julij bij Wassenaar.

4. *Chironomus nigrimanus* Staeg.

Syn. — Zett. *Dipt. Scand.* IX. 3534. 54.

Ch. viridis; thoracis vittis maculaque pectorali ferrugineis; metathorace, abdominis apice, tibiis tarsisque anticis, fuscis; tarsorum anticorum articulo primo tibia dimidio longiori. ♂ $2\frac{2}{3}$ lin.

(Pl. 11. f. 2 en 2a.)

Heldergroen. De sprietenpluim bruin, het eerste lid der sprieten roodachtig geel. Thorax glanzig; de duidelijke ruggestrep en de borst roestkleurig; de achterrug bruin. Het achterlijf dun, glanzig, met bleekgeele beharing; de drie laatste ringen bruin; de ♂ aanhangsels fijn, draadvormig, omtrent zoo lang als het anale lid, aan de buitenzijde met lange, bleekgeele beharing. Pooten bleekgroen; de spits der voordijen, de geheele voorscheenen en de voortarsen, met uitzondering van den wortel van het 1^e lid, zwartbruin; aan de achterste pooten, die eene bleekgeele beharing hebben, is de spits der scheenen en van de 3 eerste tarsenleden, alsmede de beide laatste tarsenleden geheel, bruin; de voortarsen hebben eenige schrale, korte beharing, doch zijn niet eigenlijk gebaard; het eerste lid is ongeveer anderhalf maal zoo lang als de scheenen, dubbel zoo lang als het tweede, dat van het volgende weinig in lengte verschilt. Kolfjes bleekgroen. Vleugels glasachtig, met bruinachtige aderen; de dwarsader niet verdonkerd.

Een paar malen het ♂ bij den Haag, in Mei.

De korte beschrijving, door Staeger in zijne *Dipt Dan.* gegeven en door Zetterstedt in zijne *Dipt. Scand.* woordelijk over-

genomen, komt mij voor op deze soort toepasselijk te zijn. Intusschen zouden eenige geringe afwijkingen wel in staat zijn twijfel te wekken, en acht ik het daarom niet geheel overbodig hier op nieuw van deze soort eene beschrijving te geven. Zoo maakt Staeger geene melding van de donkere kleur der drie laatste lijfsringen, en evenmin van de donkere spits der voordijen en van de heldere kleur aan den wortel van het eerste lid der voortarsen; ook is volgens hem de achterrug, even als de langsstrepen op den thorax, roestkleurig. Ik ben echter geneigd, die afwijkingen meerendeels op rekening te stellen vande beknoptheid, welke door Staeger bij zijne beschrijving werd in acht genomen.

Van *Ch. viridis* Macq., waarmede deze soort veel overeenkomst heeft, is zij evenwel duidelijk onderscheiden door de donkere voorpooten en de niet gebaarde voortarsen.

5. *Chironomus blandus*, Winn. (in litt.)

Ch. rufulo-albus; oculis nigris; tibiae posteriorum puncto apicali nigro; tarsorum anticorum articulo primo tibia duplo longiori; ♂ appendicibus analibus filiformibus, segmento anali brevioribus. ♂ $1\frac{7}{8}$ lin.

(Pl. 11 f. 3 en 3a.)

Van slanke gestalte, vooral het achterlijf dun. Geheel bleek roodgeel; de kop iets krachtiger van kleur; het achterlijf, (naar 't geen mij door den Heer SIX werd gemeld) in 't leven meer groenachtig, eenigzins doorschijnend en daardoor bij de insnijdingen met flauw bruine vlekken. — Sprieten bruin, ter lengte van kop en thorax, met bleekgeele niet zeer digte pluim. Oogen zwart. Voelertjes geel. De voorpooten lang; de voorscheenen ongeveer half zoo lang als de dijen, aan 't uiteinde van binnen met eene regtuitstaande, fijne, geele borstel; de voortarsen dun, ongebaard, het eerste lid omtrent ter dubbele lengte der scheenen, het tweede half zoo lang als het eerste, de volgenden in lengte afnemende. Aan de achterste pooten zijn dijen en tarsen ongeveer van gelijke lengte, de scheenen

$\frac{1}{3}$ korter; de achterste dijen en scheenen, alsmede de zijden des achterlijfs met lange uitstaande witachtige haren bezet; ook de voordijen zijn eenigzins wit behaard. Het anale lid is zoo lang als het voorgaande, met de aanhangsels iets korter, draadvormig, in 't midden een weinig verdikt, alles bleekgeel, met witachtige beharing. Kolfjes geel. Vleugels glasachtig, met flauw gekleurde aderen; de hulpader heeft hare uitmonding in den voorrand op ruim de halve vleugellengte, de onderrandader op $\frac{3}{4}$ dezer lengte en is niet verdubbeld; de dwarsader ligt op halve vleugellengte, de wortel der vorkcel een merkelijk eind meer naar de spits.

Een ♂ in Augustus door den Heer SIX te Utrecht gevangen en aan mij medegedeeld.

De naam dezer soort is haar gegeven door den Heer WINNERTZ, die volgens zijn schrijven, het ♀, dat zoo in coloriet als aderbeloop met mijn ♂ overeenstemt, als *Ch. blandus* in zijne collectie heeft benoemd.

6. *Chironomus nigriventris*.

Ch. capite thoraceque flavis; thoracis vittis, metathorace, abdomine, femorumque apice nigro-fuscis; tarsorum anticorum articulo primo tibia breviori; alis cinereo-hyalinis. ♀ $1\frac{1}{3}$ lin.

(Pl. 11 f. 4.)

Kop geel; sprieten en voelertjes lichtbruin. Borststuk over den kop gewelfd, roodachtig geel, op den rug met zwarte langsstrepen van middelmatige breedte, de middenste van achteren door eene fijne donkerbruine lijn met het schildje verbonden; achterrug zwartachtig. Achterlijf graauwzwart, eenigzins fluweelig met korte grijze beharing; de insnijdingen iets lichter; de wortel van den eersten ring is bleekgeel; de beide korte spitsen aan den anus zijn lichtgrijs. Pooten roodgeel; de spits der dijen en de wortel der voorscheenen zwart; de spits der achterste scheenen benevens al de tarsen bruinachtig; de beharing der pooten is onbeduidend en alleen aan de achterscheenen en en achtertarsen merkbaar; het eerste lid der voortarsen is

naauwelijks $\frac{2}{4}$ ter lengte der scheenen, de volgende leden nemen langzaam in lengte af; de geheele voortars is ongeveer $1\frac{1}{2}$ maal ter lengte der scheenen; aan de midden en achterpooten zijn de tarsen omtrent van gelijke lengte als de scheenen, en neemt het 1^e lid daarvan de helft in. Kolfjes bleekgeel. Vleugels glasachtig, doch met bruingraauwen tint; de aderen donkerbruin, vooral die bij den voorrand; de ietwat verdonkerde dwarsader ligt een weinig vóór de halve vleugellengte; de onderrandader loopt op $\frac{2}{4}$ der vleugellengte in den voorrand uit, doch heeft vóór die uitmonding nog twee malen eene kleine vertakking, waarvan de eerste een weinig voorbij de dwarsader in den voorrand eindigt, en de tweede tusschen die uitmonding en het uiteinde der onderrandader zelve; de wortel der vorkcel ligt een weinig voorbij het punt onder de dwarsader.

Een ♀ te Utrecht door den Heer Six gevangen.

Bij de bestemming dezer soort zou welligt in aanmerking kunnen komen *C. sulphuricollis* Meig., met wier beschrijving de meeste overeenkomst bestaat, en waarbij alleen twijfel overblijft wegens de vleugels, door Meigen kortaf »glashelle'' genoemd, terwijl het voor mij liggend exemplaar duidelijk graauwachtige vleugels heeft.

Minder overeenkomst vind ik met *Ch. variabilis* Staeg., waarvan de buik geelachtig en de borst donker zou zijn; alsmede met *Ch. sordidellus* Zett., waarvan door Zetterstedt, (die alleen het ♂ beschrijft), de borst als zwart en de vleugels als witachtig worden aangeduid, terwijl de dijen geen donkere spits schijnen te hebben.

7. *Chironomus marmoratus* Six. (in litt.)

Ch. nigro-fuscus; abdominis incisuris angustis, pallidis; pedibus flavidis, fusco-variegatis, tarsorum anticorum articulo primo tibia duplo longiori; alis cinereo-marmoratis. ♀ $1\frac{1}{2}$ lin.

(Zie de vleugelafbeelding bij pl. 2 f. 4.)

Kop bruinachtig. Sprieten bleekgeel, met lange grijsachtige haren; het eerste en het laatste lid zwartbruin. Voelertjes

donkerbruin. Thorax sterk over den kop uitstekend, eenigzins glanzig, bruingraauw, met de ruggestrepn iets donkerder. Achterlijf donker bruingraauw, op den rug zwart, met witachtigen achterzoom der ringen en daarop helderwitte ruggestippen. Pooten bleekgeel; heupen graauwbruin; de laatste helft der voordijen bruin, met uitzondering der uiterste knie; achterste dijen van den wortel tot op $\frac{3}{4}$ der lengte bruin en onmiddellijk vóór de spits met nog een bruinen ring; voorscheenen met twee ringen en de uiterste spits bruin; achterste scheenen met bruine spits; al de tarsen witachtig met bruine spits der geledingen, het laatste lid geheel bruin; het eerste lid der voortarsen is ongeveer dubbel zoo lang als de scheenen; de wortel der voordijen is dun. Kolfjes witachtig. Vleugels graauw en witachtig gemarmerd, door verschillende graauwe vlekken tusschen de aderen, min of meer twee dwarsbanden vormende, een in 't midden der vleugels en een meer naar de spits; aan de spits ook nog een paar vlekken en eene op den beneden-arm der vorkcel; de vleugeladeren zijn flauw gekleurd; de dwarsader ligt iets vóór, de wortel der vorkcel iets voorbij de halve vleugellengte.

Het ♀ mij onder den naam van *Ch. marmoratus* door den Heer SIX medegedeeld, die het bij herhaling te Utrecht, in Julij en Augustus, had gevangen. Ook WINNERTZ kent deze soort, en heeft haar in zijne collectie als *Ch. superbus* n. s. bestemd.

8. *Chironomus dilatatus*.

Ch. niger, nitidus; pedibus piceis; tarsorum anticorum articulo primo tibia tertia parte breviori; alis rubiginoso-albidis, basi linea nigra, in ♂ angulo postico dilatato. ♂ ♀ 2-2 $\frac{1}{3}$ lin.

(Zie de vleugelafbeelding bij pl. 2 f. 5.)

♂ Geheel donkerzwart, met matigen glans. Sprietenharen bruinzwart. Het achterlijf aan de eerste ringen dikker; de beharing donkergrijs. De pooten zwart of eigenlijk pekbruin; de voortarsen dubbel zoo lang als de scheenen, het eerste lid on-

geveer $\frac{1}{3}$ korter dan de scheenen; aan de voorpooten hebben de dijen, aan de middenpooten de dijen en scheenen, aan de achterpooten de dijen, scheenen en tarsen, eene fijne beharing. Kolfjes zwart. Vleugels witachtig, weinig doorschijnend; de voorrandsaderen flauwbruin, de overige aderen bijna ongekleurd; aan den eenigzins bruinachtigen wortel is een donkerzwart langsstreepje; de achterhoek der vleugels springt in den vorm van een lapje sterk vooruit.

♀ Het achterlijf is matig verdikt, met korte donkere beharing. De dijen zijn een weinig verbreed; de beharing der achterste pooten is slechts kort. De kolfjes zijn minder donker, en de vleugels missen den buitengewonen vorm, dien zij bij het ♂ hebben.

's Gravenhage, in Mei.

9. *Chironomus sylvaticus*.

Ch. niger, subnitidus; antennis fuscis, (in ♂) cinereo-plumosis; tarsorum anticorum articulo primo tibia nonnihil longiori, in ♂ barbato; appendicibus analibus filiformibus, subcurvatis, acuminatis, segmento anali subaeque longis. ♂ $1\frac{1}{3}$ — $1\frac{1}{2}$ lin.

Zwart met eenigen glans. Sprieten zoo lang als kop en thorax, bruin met graauwe haren. Achterlijf dun, met uitstaande grijze haren; het anale segment zoo breed als het voorgaande, ter wederzijde met een draadvormig, haakachtig gebogen en spits toeloopend aanhangsel van ongeveer gelijke lengte als het anale segment (Zie pl. 1 fig. 10). De pooten zijn dun, de dijen weinig of niet verbreed; de heupen zwart, de dijen bruinzwart, de scheenen en tarsen donkerbruin; het eerste lid der voortarsen bereikt ruim de lengte der scheenen; de voortarsen hebben aan de buitenzijde en de achterste pooten over 't geheel eene fijne, uitstaande, grijsachtige beharing. Kolfjes vuilwit. Vleugels glasachtig, min of meer wit, met flauwe bruinachtige aderen, die bij den voorrand een weinig zijn verdonkerd; aan den wortel een klein verdikt langsstreepje; de oppervlakte heeft eene graauwachtige beharing, die echter lichtelijk loslaat.

Het ♂ meermalen in het Haagsche bosch, in de maand Maart.

10. *Chironomus ochraceus*.

Ch. ochraceus; metathorace maculis duabus nigricantibus; femorum anticorum linea apicali, tibiaram summo apice, tarsorumque articulatione fuscis; tarsorum anticorum articulo primo tibia tertia parte breviori. ♀ circiter 1 lin.

(Pl. 11 f. 5.)

Okergeel. Oogen zwart. De geledingen der voelertjes ongeveer van gelijke lengte, de 4^e dunner dan de vorige. Thorax over den kop heenreikende, doch overigens niet zeer hoog gewelfd, op den rug met eenig spoor van bruinachtige strepen. Schildje met fijne beharing. Achterrug ter wederzijde met zwartachtige vlek. Achterlijf dik, slechts $\frac{1}{3}$ langer dan de thorax, van boven lichtbruin met bleekgeele insnijdingen. Pooten bleek okergeel; de spits der iets verdikte voordijen bruin, welke kleur zich streepvormig aan de bovenzijde tot omtrent het midden uitbreidt; de uiterste spits van al de scheenen en tarsen-leden bruinzwart; het eerste lid der voortarsen is ongeveer ter lengte van $\frac{2}{3}$ der scheenen, de volgende nemen in dezelfde verhouding in lengte af; aan de achterste tarsen is het eerste lid omtrent half zoo lang als de scheenen; buiten eenige fijne haren aan de achterste tarsen, zijn de pooten geheel kaal. Kolfjes bleekgeel. Vleugels witachtig, behaard, met bleekbruine aderen.

Een ♀ te Utrecht door den Heer Six gevangen.

11. *Chironomus signatus*.

Ch. pallide flavus; thorace lineis lateralibus, abdomineque fasciis duabus nigris; tarsorum anticorum articulo primo tibia duplo longiori. ♀ $\frac{3}{4}$ lin.

(Pl. 11 f. 6.)

Kop met rpieten en voelertjes bleekgeel; oogen (ook bij 't leven?) zwart. Thorax weinig over den kop verlengd, bleek

roodgeel; ter wederzijde eene smalle zwartbruine langslijn, die van den hals tot even binnenwaarts langs den vleugelwortel loopt; achterrug zwart. Achterlijf helder groenachtig geel; de 3^e en 7^e ring hebben elk een' donkerzwarten dwarsband, die bijna de geheele breedte dezer ringen inneemt, en ieder min of meer uit drie vlekken schijnt te bestaan. Pooten bleekgeel of witachtig; de spits der dijen en scheenen zwartachtig; de voorscheenen zeer kort, het eerste lid der voortarsen dubbel ter lengte der scheenen; achterste pooten met witachtige beharing. Kolfjes witachtig. Vleugels weinig gekleurd, door de duidelijke en vrij digte beharing slechts een weinig graauw; de aderen flauw, alleen die bij den voorrand eenigzins bruinachtig; de dwarsader ligt op iets meer dan $\frac{1}{3}$ der vleugellengte, en de daarmede verbonden middenader (3^e langsader) eindigt juist in de vleugelspits; de wortel der vorkcel ligt een weinig voorbij het punt onder de dwarsader, op ongeveer de halve vleugellengte.

Van deze kleine doch merkwaardige soort vond de Heer SIX tot tweemalen het ♀ in het Driebergsche bosch, eens in 't voor- en andermaal in 't najaar.

12. *Tanytus griseipennis*.

T. fuscus; pedibus brunneis, halteribus pallidis, alis cinereis, immaculatis, hirsutis; nervo furcato sessili; maris tarsis anticis pilosulis, articulo primo tibia quarta parte breviori. ♂ ♀ 2 lin.

(Pl. 11. f. 7.)

Sprieten donkerbruin, in ♂ zoo lang als kop en thorax, met bruingraauwe haren; in ♀ ter lengte van den thorax. Voelertjes bruin. Thorax aschgrauw, op den rug met drie breede, zwartbruine langsstrepen, waarvan de middenste onduidelijk is gespleten; bij het ♀ komen deze strepen sterker te voorschijn en is de middelste duidelijk in tweeën gedeeld, zoodat daar eigenlijk vier langsstrepen aanwezig zijn; de borstzijden hebben een witachtigen weerschijs, welke zich ook, bij het ♀ althans, op een gedeelte van den rug vóór het schildje vertoont; het

schildje is in ♂ graauwgeel, in ♀ helderder geel. Achterlijf dun, eenigzins glanzig, donkerbruin, van terzijde gezien met lichtbruine insnijdingen; de laatste ringen van boven met lichtgrijzen weerschijn; in ♂ is het anale segment een weinig verbreed, met vrij groote en dikke aanhangsels. Het achterlijf heeft eene bruingraauwe beharing, die in ♂ uitstaande, in ♀ meer platliggende is. Pooten eenkleurig lichtbruin; de spits der scheenen naauwelijks iets verdonkerd; het eerste lid der voortarsen ongeveer ter lengte van $\frac{3}{4}$ der scheenen, de volgende langzaam in lengte afnemende; de voortarsen en de achterste dijen en scheenen hebben in ♂ eene fijne, graauwe, uitstaande beharing. Kolfjes bleekgeel. Vleugels eenkleurig, graauwachtig, over de geheele oppervlakte behaard; de wortel der vorkcel ligt aan de dwarsader, zoodat de vorkcel ongesteeld is.

Meer dan eens in April te 's Gravenhage.

Deze soort schijnt zeer nabij te komen aan *T. barbitarsis* Zett., welke zich echter onderscheidt door in 't oog vallende beharing der voortarsen ♂, en door eene meer wegsmeltende donkere kleur op den rug van den thorax, waarop geene banden zichtbaar zijn.

13. *Tipula livida*.

T. annalis cinerascens, basi flava; thorace dorso cinereo, fusco-quadrivittato; abdomine rufescente, ano maris paullo clavato; alis cinerascens, basi costaque rufescentibus, stigmatibus subfusco. ♂ ♀ $7\frac{1}{2}$ — $8\frac{1}{2}$ lin.

(Pl. 11. f. 8, 8a, 8b en 8c.)

♂ Kop helder bruingeel, voorhoofd aschgrauw, met wegsmeltende donkere langslin en zwarte borstelige beharing. Oogen bij 't leven donkergroen. Voelertjes geelachtig, het laatste lid bruin. Sprieten ruim ter lengte van kop en thorax, de drie eerste leden geel, de volgende grijsachtig, met donkerbruinen, een weinig verdikten wortel. Thorax van boven aschgrauw, met vier regtloopende bruine langsstrepen, waarvan de beide uitersten aan de voorzijde zijn geknot; achter de dwarsnaad een

paar bruine vlekken; deze banden en vlekken bij sommige voorwerpen onduidelijk; het halsschild geelachtig; van den hals naar den vleugelwortel een geele band; de borstzijden met lichtgrijzen weerschijn, naar achteren, even als het schildje en de achterrug, min of meer vleeschkleurig. Achterlijf roodgeel; wortel van den eersten ring bleek; over de beide eerste ringen eenig spoor van eene donkere ruggestreep; de beide laatste ringen donkerbruin; anus roodgeel, weinig verdikt, met eenige tepelvormige uitsteeksels en een paar naar boven gekromde haakvormige deelen (zie fig. 8c); het geheele achterlijf heeft eene korte, geelachtige beharing. Pooten lang en dun, roodgeel; heupen met lichtgrijzen weerschijn; dijen en scheenen met slechts weinig verdonkerde spits; tarsen naar het uiteinde gebruind; aan de heupen is eene borstelige geele beharing. Kolfjes bruin met geelachtigen steel. Vleugels een weinig grijsachtig, met bleekbruine, aan den wortel geele aderen, geelachtigen wortel en voorrand en geelbruine randvlek, die ter wederzijde door een bijna onmerkbaar witachtig vlekje is begrensd.

♀ De sprieten korter dan kop en thorax, de vier eerste leden geel. De kleur des achterlijfs minder levendig, met smallen, bleeken zoom aan den achterrand der ringen; over den rug, langs den buik en in de zijden duidelijke sporen van donkere langsstreepen; de eijerlegger kastanjebruin, glanzig, met een vrij puntig, eenigzins naar boven gebogen uiteinde (zie fig. 8a, 8b).

Gedurende de maanden Junij en Julij, niet zeldzaam in het Haagsche bosch.

14. *Platyura succincta* Meig.

Syn. Meig. *Syst. Besch.* VII. 39. 22. (*P. succinta*).

Zett. *Dipt. Scand.* X. 4088. 14. (*Pl. flavipes*).

Pl. nigra; abdomine cingulis quatuor pedibusque flavis; tarsi fuscis; ore non rostrato; alis limbo apicali et postico cinereo.

♂ $1\frac{2}{3}$ lin. (Pl. 12 f. 1.)

Kop zwart; mond zonder uitsteeksel; voelertjes geel. Sprieten ter lengte van den thorax, omgebogen, cylindrisch, zwart-

achtig, grijsdonzig. Thorax glanzig zwart. Achterlijf zwart, een weinig platgedrukt, aan den wortel smal, doch naar achteren verbreed; anus rondachtig; de 4 eerste ringen hebben een geelen achterzoom, welke aan den eersten ring zeer smal is en aan de beide volgende ongeveer de halve lengte inneemt; de buik heeft min of meer dezelfde teekening; de voorlaatste ring is van onderen een weinig uitstekend. Pooten roodgeel; de sporen aan de spits der scheenen bruinachtig, de tarsen donkerbruin; eerste lid der voortarsen ter lengte van $\frac{2}{3}$ der scheenen, de volgende leden langzaam in lengte afnemende (het 2^e en 3^e en het 4^e en 5^e omtrent van gelijke lengte). Kolfjes geel met bruinachtigen knop. Vleugels bijna glasachtig; aan de spits een graauwe zoom, welke bij de kleine dwarsader aan 't eind van den voorrand een aanvang neemt, en zich, eenigzins versmald, langs den geheelen achterrand voortzet; de marginaalcel is langgerekt en aan den voorrand tamelijk breed geopend; de kleine dwarsader aan 't eind van den voorrand is regtstandig.

Een ♂ te Utrecht door den Heer Six gevangen.

Ik heb hier deze soort beschreven, omdat zij, naar mijne meening, bij Zetterstedt ten onregte onder den naam van *Pl. flavipes* Meig. voorkomt. Deze laatste onderscheidt zich door het aanwezig zijn van eene kleine verhevenheid boven den mond, en de donkere zoom aan de vleugelspits begrenst aan den voorrand de kleine dwarsader niet, maar begint eerst op een' kleinen afstand van daar.

15. *Leia stigmatella*.

L. fusca; thorace sericeo; maculis humeralibus, halteribus pedibusque flavis; femorum posticorum apice tarsisque omnibus fuscis; ventre antice flavo-maculato; alis macula costali fusca obsoleta. ♂ 2 lin.

(Pl. 12 f. 2 en 2a)

Aangezigt en voelertjes geel, voorhoofd zwartbruin, grijsharig. Sprieten ter lengte van kop en thorax, vrij dik, de eerste

leden geel, de volgende zwartachtig, grijsdonzig; beide kleuren ineensmeltend. Thorax zeer glanzig, zwartbruin; de streek der schouders, benevens het voorste deel der borstzijden, boven de voorheupen, roodgeel; schildje geelbruin; de thorax heeft eene witachtige borstelige beharing, die in de zijden en in den omtrek van het schildje langer is. Achterlijf een weinig platgedrukt, aan 't uiteinde stomp afgesneden, zwartbruin, eenigzins glanzig; de buik aan de voorste ringen doorschijnend roodgeel; van boven hebben de insnijdingen een spoor van geelen zoom; het achterlijf heeft eene korte, vrij digte, witachtige beharing. Pooten roodgeel, met de spits der achterdijen, benevens al de tarsen zwartbruin; de achterscheenen aan de spits mede bruinachtig; de verbinding der heupen en dijnen met bruinachtige stippen; de sporen aan al de scheenen dubbel, vrij stevig en van geele kleur; de achterste scheenen hebben vrij digte en stevige donkere langsdoorn-tjes, in twee rijen. Het eerste lid der voortarsen is bijna zoo lang als de scheenen, de volgende leden in afnemende lengteverhouding, zoodat de voortarsen ruim dubbel de lengte der scheenen bereiken; de middentarsen zijn ruim zoo lang als de achtertarsen iets korter dan de scheenen. De zeer kleine kolfjes zijn bleekgeel. Vleugels glasachtig, met eenigzins grijzen tint; de voorrandsaderen verdikt en donker, de overigen fijn en bruin; de hulpader heeft hare uitmonding in den voorrand op bijna $\frac{1}{3}$ van de vleugellengte; en is kort te voren door eene kleine dwarsader met de eerste langsader verbonden, welke laatste op hare beurt op $\frac{2}{3}$ der vleugellengte in den voorrand eindigt, en mede kort te voren door eene dwarsader aan de tweede langsader is gehecht; deze laatste heeft hare uitmonding digt vóór de spits; de wortel der bovenste vorkcel ligt onder de zoo even genoemde dwarsader; haar uiteinde is onder de spits; de wortel der onderste vorkcel ligt nagenoeg onder de uitmonding der hulpader. Onder tegen de tweede langsader, een weinig vóór hare uitmonding, ligt een flauw, wegs meltend, zwartachtig vlekje, dat misschien het begin van een' dwarsband uitmaakt.

Een ♂ te Utrecht door den Heer Six gevangen.

In het eerst meende ik deze soort te moeten bestemmen als

L. bimaculata Meig. — De meeste kenmerken, in Meigen's beschrijving opgenomen, schenen mij toe wel te passen; ook het aderbeloop der vleugels heeft bijna volkomen overeenkomst met Meigens afbeelding pl. 9 fig. 7, waartoe hij *L. bimaculata* brengt, en wat de »dwarsband" voor de vleugelspits betreft, beschouwde ik dien bij het voorhanden exemplaar als zoo verflaauwd, dat er slechts in den vorm van een vlekje bij den voorrand, eenig spoor van was overgebleven. Intusschen noemt Meigen zijne soort bepaaldelijk glanzig zwart, en dit is het vooral wat mij terughoudt, om zijne beschrijving op *L. stigmatella* toe te passen, die niet zwart maar donkerbruin is, en bovendien nog afwijkt door de doorschijnend geele kleur aan 't begin van den buik.

Zetterstedt beschrijft mede *L. bimaculata* en haalt daarbij, hoezeer met twijfel, Meigen aan. Ook Zetterstedt's beschrijving, schoon in enkele bijzonderheden van die van Meigen afwijkende, noemt de kleur glanzig zwart en gewaagt evenmin van de doorschijnende kleur aan den buik; ook bij hem worden de vleugels met een' dwarsband aangeduid en schijnt ook het aderbeloop anders dan bij de door mij behandelde soort. Daarenboven beschrijft hij den knop der kolfjes als zwart, iets wat ongetwijfeld eene verschillende soort, ook van die van Meigen, doet vermoeden.

Met Zetterstedt noch met Meigen kan ik derhalve genoegzame overeenstemming vinden, en geloof daarom het beschreven voorwerp als nieuwe soort te mogen beschouwen, zoo lang door vergelijking van meerdere exemplaren het tegendeel niet blijkt.

16. *Leia ferruginea*.

L. flavo-ferruginea; statura valida; antennis breviusculis; fronte cinereo; ano fusco; pedibus flavis, calcaribus tarsisque fuscis; alarum costa flavida. ♂ 1 $\frac{7}{8}$ lin.

(Pl. 12. f. 3 en 3a.)

Van vrij dikke, ineengedrongene gestalte. De kop onder het hoog gewelfde ruggeschild eenigzins verborgen. Aangezigt, voe-

lertjes en sprieten roodachtig geel; de laatste iets korter dan de thorax, cilindrisch, dik, naar 't einde slechts weinig dunner wordende, met fijn witachtig vilt bedekt. Voorhoofd donkergrijs; oogen zwart even als de bijoogen, die in eene gebogen lijn zijn geplaatst en waarvan het middenste kleiner is. — Thorax glanzig roodachtig geel, op den rug met een flauw spoor van bruinachtige langsbanden; borstzijden met lichtgrijzen weerschijn, die zich ook eenigzins over de heupen uitstrekt. Achterlijf cilindrisch, roodachtig geel, van boven een weinig bruinachtig, met bleeken achterzoom der ringen; de beide laatste ringen bruinzwart. De thorax en het achterlijf hebben eene korte, zwartachtige beharing. — Pooten roodachtig geel; de scheenen bruinachtig; de tarsen donkerbruin; de dijen iets verbreed, vooral de achterdijen, die aan de spits een weinig gebruind zijn; de scheenen zonder langsdoornen, doch aan 't eind met bruine sporen, die aan de achterscheenen dubbel. De voortarsen zijn tweemaal ter lengte der scheenen, het eerste lid maakt daarvan niet volkomen de helft uit; de middentarsen zijn ongeveer anderhalf maal ter lengte der scheenen; de achtertarsen en achterscheenen nagenoeg van gelijke lengte. — Kolfjes geel. Vleugels een weinig graauw vooral aan de spits; de wortel en een goed deel van den voorrand met geelen tint; de aderen grootendeels bruin, die bij den wortel roestkleurig. Aan den wortel ligt eene zeer korte hulpader, die met een dwarsadertje aan den voorrand is verbonden; de eerste langsader loopt een weinig bogtig en heeft hare uitmonding in den voorrand op $\frac{2}{3}$ der vleugellengte; de tweede langsader stoot, een weinig voor het midden der vleugels, een arm uit naar beneden (de steel der bovenste vorkcel) en wordt spoedig daarna door eene dwarsader aan de eerste langsader verbonden, om verder kort voor de vleugelspits te eindigen; de bovenste vorkcel, die iets langer is dan haar steel, komt in de vleugelspits uit; de onderste vorkcel is groot en haar wortel ligt merklijk voor het midden der vleugels.

Een ♂ te Utrecht door den Heer Six gevangen.

In de roodachtig geele kleur, de korte, dikke sprieten en meer andere kenmerken vind ik eene opmerkelijke overeenkomst met

L. brevicornis Zett. Ik moet echter zwaarigheid maken het voorwerp van den Heer SIX als *L. brevicornis* te bestemmen, omdat Zetterstedt de pooten bleekgeel noemt en van een zwart streepje aan de spits der heupen spreekt, maar daarentegen zwijgt van de zwartbruine spits des achterlijfs en de gebruide spits der achterdijen. — Nog minder geloof ik, dat het *L. annulata* Macq. kan wezen, bij welke de sprieten, met uitzondering der beide eerste leden, bruin moeten zijn, en het achterlijf van boven op elken ring eene donkere driehoekige vlek zou hebben.

17. *Mycetophila tenuicornis*.

M. fusca; antennis tenuibus, capite thoraceque paullo longioribus, articulis duobus primis luteis; abdomine flavo-maculato; pedibus pallidis; tarsorum anticorum articulo primo tibia quarta parte longiori; furcae superioris nervis subcurvatis. ♂ $2\frac{2}{3}$ lin.

(Pl. 12. f. 4 en 4a.)

Van slanke gestalte en donkerbruine kleur. Sprieten dun, draadvormig, iets langer dan kop en thorax; de beide eerste leden geel, de overigen zwartbruin. Aangezigt en voelertjes geel; voorhoofd grijs. De borstzijden en het schildje eenigzins roestkleurig; boven de heupen somtijds zwartachtige vlekjes. Achterlijf met breede geele insnijdingen, in de zijden tot vlekken uitgebreid; anus geel. Pooten bleekgeel; tarsen bruinachtig; eerste lid der voortarsen $1\frac{1}{4}$ maal ter lengte der scheenen; langs de achterscheenen enkele fijne doorntjes. Kolfjes bleekgeel. Vleugels een weinig graauw, met fijne, bleekbruine aderen; de basis der bovenste vorkcel ligt naauwelijks iets digter naar den vleugewelwortel dan die der onderste vorkcel, welke juist onder de dwarsader ligt; de beide armen der bovenste vorkcel zijn een weinig tot elkander gebogen, doch loopen aan hare uitmonding weer uiteen.

Deze soort, ofschoon ik alleen het ♂ ken, schijnt niet zeldzaam te zijn; ik ving haar te 's Gravenhage meer dan eenmaal, in November; de Heer SNELLEN VAN VOLLENHOVEN trof

haar ook te Leiden aan, in September en November, en de Heer SIX in September te Driebergen.

18. *Mycetophila longicornis*.

M. antennis tenuibus, capite thoraceque dimidio longioribus, articulis duobus primis luteis; thorace cano, dorso nigro; abdomine fusco, ano rufo, ventre flavido; pedibus pallide flavis, tarsorum anticorum articulo primo tibia subaeque longo. ♂ $2\frac{1}{4}$ lin.

Kop grijs. Voelertjes geel. Sprieten ruim anderhalf maal ter lengte van kop en thorax, dun, met duidelijk afgescheiden geledingen; de beide eersten geel, de volgende zwartbruin, grijsdonzig. Thorax lichtgrijs, op den rug met groote zwarte vlek; de borstzijden en de achterrug hebben een zwarten weerschijn; het schildje is donkerbruin. Achterlijf gerekt, zamengedrukt, donkerbruin, met eenigzins ruwe beharing van dezelfde kleur; buik geel, met donkerbruine langslijnen op elken ring; aan de 3^e en 4^e ring loopt de geele kleur in de zijden een weinig naar boven; de 7^e ring is vuil geelbruin, de achterspits weder donkerbruin. Pooten bleek vuilgeel, de scheenen iets donkerder, de tarsen donkerbruin; het verbindingspunt der heupen met de dijen, de spits der achterste dijen en die van al de scheenen bruin. Het eerste lid der voortarsen is ongeveer even lang als de scheenen; langs de achterscheenen zijn fijne doorntjes. Vleugels glasachtig, met donkerbruine aderen en geelen wortel; de wortels der beide vorkcellen liggen bijna op gelijke lijn onder elkander, nagenoeg onder de dwarsader.

Slechts eenmaal het ♂ in het Driebergsche bosch, in Mei, door den Heer SIX gevangen.

19. *Mycetophila flaviventris*.

M. antennis longitudine thoracis; thorace fusco, antice flavo; abdomine flavo, maculis dorsalibus nigro-fuscis; ano (in ♂) rotundato; pedibus flavis; femorum posticorum apice, calcaribus

tarsisque obscuris ; tarsorum anticorum articulo primo tibia quarta parte breviori. ♂ $1\frac{1}{2}$ lin.

(Pl. 12. f. 5 en 5a.)

Voorhoofd donkergrijs ; aangezigt en voelertjes geel. Sprietten ter lengte van den thorax, van middelmatige dikte ; de eerste leden geel, de volgenden bruinzwart met grijsachtig dons. Thorax donkerbruin ; de uiterste voorrand, de schouders en een band van daar naar den vleugelwortel, roodachtig geel. Achterlijf cylindrisch, naar achteren een weinig verbreed, helder roodachtig geel, met eene bruinzwarte eenigzins vierkante ruggelek op elken ring, waardoor van boven gezien, geele dwarsbanden ontstaan ; de 6^e en 7^e ringen zijn geheel bruinzwart ; de 8^e of laatste ring is min of meer afgescheiden, rondachtig, geheel roodachtig geel, met de uiterste spitsen of haakjes zwart. Pooten roodachtig geel ; de spits der achterdijen, en de geheele achtertarsen, donkerbruin ; de sporen zijn van middelmatige grootte ; langs de achterzijde der middenscheenen zijn eenige weinige doorn-tjes, langs die der achterscheenen in grooter aantal ; onder aan de beide eerste leden der achterste tarsen zijn eenige zeer korte en fijne borstels. Het 1^e lid der voortarsen is $\frac{1}{4}$ korter dan de scheenen ; de geheele voortarsen zijn dubbel ter lengte der scheenen ; de middentarsen zijn ruim $\frac{1}{3}$ langer dan de scheenen ; de achtertarsen $\frac{1}{4}$ korter dan de scheenen. — De kleine kolfjes geel. Vleugels bijna glasachtig, aan den wortel en voorrand met geelen tint ; de aderen fijn en bruin ; de dwarsader ligt een weinig vóór de halve vleugellengte ; de wortel der kortgesteelde bovenste vorkcel ligt een gering eind naar de vleugelspits ; de wortel der onderste vorkcel ligt juist onder de dwarsader, de steel en de cel zijn ongeveer van gelijke lengte.

Een ♂ te Utrecht door den Heer Six gevangen.

20. *Mycetophila signatipes*.

M. sordide rufo-testacea ; thoracis dorso, abdomine antice maculis dorsalibus, postice toto, nec non tibiæ calcaribus tarsisque fuscis ; tarsorum anticorum articulo primo tibia subaeque longo,

articulo tertio subdilato, subcurvato, interne breviter ciliato; alarum furca inferiori basin versus retracta. ♂ $2\frac{2}{3}$ lin.

(Pl. 12. f. 6 en 6a.)

Kop onder het verheven ruggeschild gedekt; aangezigt en voelertjes bruingeel. Sprieten ter lengte van den thorax, van middelmatige dikte, vuil roodgeel, de spitsheft grijsdonzig, de beide eerste geledingen duidelijk afgescheiden. Thorax bruingeel, op den rug wegsmeltend koffijbruin, welke kleur zich ook vleksgewijze in 't midden van den achterrug voortzet; in de borstzijden, inzonderheid boven de achterste heupen, bruine vlekjes. Vóór op den thorax, in de zijden en rondom het schildje staan eenige fijne borstelharen. Achterlijf cylindrisch, in de zijden een weinig zamengedrukt, vuil roodgeel; de vier eerste ringen hebben op den rug elk een groote donkerbruine vlek, die in de zijden spits uitloopt; de volgende ringen zijn geheel bruin; de laatste roestkleurig. Pooten vuil roodgeel, de scheenen iets donkerder, de tarsen donkerbruin; de sporen aan de spits der scheenen van middelmatige grootte en mede donkerbruin; de achterste scheenen hebben fijne langsdoortjes. Het eerste lid der voortarsen is ongeveer zoo lang als de scheenen, de volgende leden nemen langzaam in lengte af; het derde lid is eenigzins gebogen, wijl het bij de basis en het uiteinde aan de binnenzijde een weinig is verbreed en met korte borsteltjes bezet. De geheele lengte der voortarsen is omtrent $2\frac{1}{2}$ maal die der scheenen; de midden en achtertarsen zijn ruim zoo lang als de scheenen. De kleine kolfjes zijn bleekgeel. Vleugels met duidelijk graauwen tint, die langs den voorrand meer bruingeel wordt; de aderen bruin, de dwarsader, die de beide eerste langsaderen verbindt, ligt iets vóór de halve vleugellengte; de wortel der zeer kort gesteelde bovenste vorkcel ligt een weinig meer binnenwaarts; die der onderste vorkcel nog een merklijk eind digter naar den vleugelwortel; de onderste arm dezer laatste is duidelijk gebogen.

Slechts eenmaal het ♂ te Driebergen in October door den Heer Six gevangen.

21. *Mycetophila nitidiventris*.

M. thorace obscure cinereo; abdomine nigro-fusco nitido, ano rufo; pedibus flavis, tarsis obscuris; tarsorum anticorum articulo primo tibia quarta parte breviori, alis cinereo-hyalinis, basi furcae superioris ultra nervulum transversum, basi furcae inferioris marginem versus retractis. ♂ $1\frac{1}{2}$ lin.

(Pl. 12. f. 7 en 7a.)

Aangezigt en mond geelachtig. Sprieten ter lengte van kop en thorax, van middelmatige dikte, de eerste leden geel, de volgende donkerbruin met grijsachtig dons. Thorax donker bruingraauw, in de schouders en aan den vleugelwortel roodachtig geel, van boven met eenige borstels. Achterlijf in de zijden zamengedrukt, glanzig zwartbruin, met fijne platliggende, witachtige beharing; bij sommige exemplaren, die zich overigens in niets onderscheiden, hebben de 2^e, 3^e en 4^e ringen in de zijden eene driehoekige, min of meer doorschijnende, roodgeele vlek; de anus is gewoonlijk roestkleurig. Pooten roodachtig geel; de tarsen, met uitzondering van den wortel aan het eerste lid der voortarsen, donkerbruin; de spits der een weinig verbrede achterdijen en die der achterscheenen meestal een weinig gebruind; de sporen aan het eind der voorste scheenen geelachtig, aan de achterscheenen donkerbruin; langs de achterscheenen staan bovendien fijne doorntjes; de beide eerste leden der achtertarsen zijn van onderen met zeer korte fijne borstels bezet. Het eerste lid der voortarsen is $\frac{1}{4}$ korter dan de scheenen, de volgende leden nemen in lengte af; de geheele voortarsen zijn dubbel zoo lang als de scheenen, de achterste tarsen iets langer dan de scheenen. Kolfjes bleekgeel. Vleugels graauwachtig, aan de spits dikwijls een weinig verdonkerd, langs den voorrand met roodachtig geelen tint; de aderen donkerbruin; de dwarsader ligt een weinig vóór het midden der vleugellengte; de basis der kortgesteelde bovenste vorkcel ligt een weinig voorbij de dwarsader; de onderste vorkcel is kort met zeer langen steel.

Het ♂ meermalen door mij, bij den Haag, in April en Mei gevangen, ook te Driebergen in September door den Heer Six aangetroffen.

Volgens schrijven van den Heer WINNERTZ is deze soort stellig onbeschreven, doch zou zij in het Berlijnsch museum onder den naam van *M. praecox* aanwezig zijn. Zij is van de overigens zoo verwante *M. lateralis* Meig. ten duidelijkste onderscheiden door een standvastig, hoewel gering verschil in het aderbeloop der vleugels; bij *lateralis* ligt de basis der bovenste vorkcel vóór de dwarsader; bij *nitidiventris* ligt zij voorbij de dwarsader. (Vergelijk de beide figuren 7a en 8.)

22. *Mycetophila costata*.

M. nigro-fusca nitida; antennis, palpis pedibusque flavis; femorum posticorum apice nigricante; abdomine antice macula utrinque flava; alarum nervis costalibus paullo validioribus, ad costam contractis; furca inferiori incompleta. ♂ $1\frac{3}{4}$ lin.

(Pl. 12. f. 9 en 9a.)

Kop bruinzwart. Sprieten ongeveer ter lengte van kop en thorax, van middelmatige dikte, geel, met grijsachtig dons bedekt. Voelertjes geelachtig. Thorax glanzig bruinzwart. Achterlijf sterk zamengedrukt, glanzig donkerbruin; de drie eerste ringen van onderen in de zijden roodachtig geel; de volgenden met fijne, platliggende, witachtige beharing; anus roestkleurig. Pooten roodachtig geel; achterste heupen aan den wortel en de spits der verdikte achterdijen, donkerbruin; de achterscheenen, vooral aan de spits, de sporen aan al de scheenenspitsen, benevens de vier laatste tarsenleden bruinachtig; van achteren langs de achterscheenen 3 of 4 doorntjes; het eerste lid der voortarsen is ongeveer zoo lang als de scheenen en half zoo lang als de vier volgende leden. Kolfjes geel. Vleugels een weinig graauwachtig, aan den wortel en 't begin van den voorrand met geelen tint; in den omtrek der spits is de graauwe kleur iets krachtiger; de aderen zijn bruin, die bij den voorrand een weinig steviger, en de beide eerste langsaderen zijn aldaar

dig tot elkander en tot den rand genaderd, waardoor, oppervlakkig gezien, de voorrand een weinig verdonkerd schijnt; de bovenste vorkcel met korten steel; haar voorste arm eindigt iets onder de vleugelspits; de onderste vorkcel is, door het ontbreken van een der armen, onvolkomen.

Een ♀ in October te Driebergen door den Heer Six gevangen.

Deze soort is van de naauw verwante *M. nitida* Meig. onderscheiden door de roodachtig geele zijden aan 't begin des achterlijfs en door een eenigzins verschillend aderbeloop der vleugels: bij *nitida* namelijk is de steel der (bovenste) vorkcel nog iets korter, en de beide eerste langsaderen zijn niet zoo sterk tegen den voorrand gedrukt. Vergelijk de figuren 9a en 10.

VERKLARING DER AFBEELDINGEN.

Plaat 11.

- Fig. 1. *Corethra obscuripes* v. d. W. ♂.
» 1a. De beide laatste geledingen van het achterlijf.
» 2. *Chironomus nigrimanus* Staeg. ♂.
» 2a. De beide laatste geledingen van het achterlijf.
» 3. *Chironomus blandus* Winn. ♂.
» 3a. De beide laatste geledingen van het achterlijf.
» 4. *Chironomus nigriventris* v. d. W. ♀.
» 5. *Chironomus ochraceus* v. d. W. ♀.
(De daarnevens staande figuur stelt een der voelertjes voor.)
» 6. *Chironomus signatus* v. d. W. ♀.
» 7. *Tanypus grisèipennis* v. d. W. ♂.
» 8. *Tipula livida* v. d. W. ♀.
» 8a en 8b. De laatste geledingen van het vrouwelijke achterlijf.
» 8c. Dezelfde deelen bij het mannetje.

Plaat 12.

- Fig. 1. *Platyura succincta* Meig. ♂.
» 2. *Leia stigmatella* v. d. W. ♂.
» 2a. Haar vleugel.
» 3. *Leia ferruginea* v. d. W. ♂.
(De met stippels verbonden figuur stelt den kop van boven voor.)

Fig. 3a. Haar vleugel.

» 4. *Mycetophila tenuicornis* v. d. W. ♂.

» 4a. Haar vleugel.

» 5. *Mycetophila flaviventris* v. d. W. ♂.

» 5a. Haar vleugel.

» 6. *Mycetophila signatipes* v. d. W. ♂.

(De daarnevens staande figuur stelt den voortarsus voor.)

» 6a. Haar vleugel.

» 7. *Mycetophila nitidiventris* v. d. W. ♂.

» 7a. Haar vleugel.

» 8. Vleugel van *Myc. lateralis* Meig.

» 9. *Mycetophila costata* v. d. W. ♂.

» 9a. Haar vleugel.

» 10. Vleugel van *Myc. nitida* Meig.

Wulp, F. M. van der. 1859. "Beschrijving van eenige nieuwe of twijfelachtige soorten van Diptera uit de familie der Nemocera." *Tijdschrift voor entomologie* 2, 159–185.

View This Item Online: <https://www.biodiversitylibrary.org/item/87833>

Permalink: <https://www.biodiversitylibrary.org/partpdf/64827>

Holding Institution

Harvard University, Museum of Comparative Zoology, Ernst Mayr Library

Sponsored by

Harvard University, Museum of Comparative Zoology, Ernst Mayr Library

Copyright & Reuse

Copyright Status: NOT_IN_COPYRIGHT

This document was created from content at the **Biodiversity Heritage Library**, the world's largest open access digital library for biodiversity literature and archives. Visit BHL at <https://www.biodiversitylibrary.org>.